

Kunstexpositie Betuwse Pronkers – Visie op fruit in Rivierenland

Knalrode Pronker voor Kunstexpositie

In de stoet van het Fruitcorso 2010 rijdt buiten mededinging een enorme rode snijboon mee. Die vormt het logo van de Kunstexpositie Betuwse Pronkers. Het gevaarte is 7,5 meter lang en zo'n 4 meter hoog. Zowel de titel van de expositie als het logo zijn ontsproten aan het creatieve brein van de Varikse kunstenaar Dik Kusters. Het logo doet denken aan pop-art, zoals Claus Oldenburg dat toont in museum Kröller Muller op de Hoge Veluwe. Een sterk uitvergroete troffel benadrukt daar de essentie van dat alledaagse stuk gereedschap. De enorme pronkboon doet dat eveneens. Vooral ook, omdat de rode kleur ervan sterk afwijkt van de natuurlijke groene boon.

De lassers uit Culemborg hebben er een hele klus aan. Kusters tekent de vorm op de grond en zij buigen met een hydraulische pomp de spanten van de boon uit dikke en dunne ijzeren buizen. Aan de bovenkant brengen ze zigzagsgewijs ook een versteviging aan van buizen. Daar tussenin wordt piepschuim geplakt dat met staalborstel en schuurpapier de bedoelde vorm krijgt. Vervolgens komt er papier-maché op en krijgt de boon aan de buitenkant een laag rode verf en binnenin een witte. Dan komt er nog een flinke hoeveelheid bisonkit overheen en vervolgens kan de pop-art pronker op weg naar de plakkers in de schuur van fruitteler Roef van Waarden in Ophemert.

In een boon zitten altijd kleine boontjes die eigenlijk de zaadjes zijn voor het volgende jaar. Welnu, met die zaadjes wordt de binnenkant van de boon bekleed in kleuren die variëren van wit tot grijs. Zo gaat het ook met de grote bonen van de pop-art boon. De buitenkant van de boon krijgt een bekleding van pindatomaatjes en cocktailtomaatjes. Een steeltje van piepschuim wordt omgeven met rode katjang, de kiemen van taugé. Het onderstel van de pronkboon bestaat uit drie bladvormen van een boon, gemaakt van staal, gaas en papier-maché. Spruitjes, sierappeltjes en kleine appeltjes brengen de bladvormen op kleur.

Hoe krijg je zo'n gevaarte nu van Ophemert naar Tiel? Geen nood, daar heeft Kusters ervaring mee. Het onderstel wordt op twee wielen gezet. Een tractor met een hefboom van drie meter trekt de pronker voort. Van tevoren is de route gecontroleerd op de hoogte van de bomen en de bochten die genomen moeten worden. Lasser Andy Kool is een ervaren tractorchauffeur. Hij weet dat hij wijde bochten moet nemen en rijdt de pronker probleemloos naar het corsoterrein. Een sandwichbord op de tractor promoot de Kunstexpositie Betuwse Pronkers!

Deelnemende kunstenaars:

Frank Broekhuizen
George Burggraaff
Ard de Graaf
Eef de Graaf
Flor de Hilster-Cramer
Mieke de Waal
Eileen Engels
Pieter Engels
Carolien Fischer
Anneke Gostelie
Marja Grönloh
Ank Hazelhoff
Coen Kaayk
Guusje Kaayk
Dik Kusters
Daniëlle Kuyten
Marion Murman
Adé Peters
Merie Rijnberk
Jan Ritzema
Pauline Spreeuwenberg
Tonny Strik
Loes ten Brink
Liesbeth Tuit
Hennie van der Velden
Soraya van Houwelingen
Peter van Midden
Bert van Mourik
Bert van Santen
Cees van Tuil
Hans Vernooij
Darja Vos

Corso: folklore of kunst?

Sommigen vinden het corso een uiting van onze decadente luxemaatschappij en noemen het zonde van de producten die ervoor gebruikt worden. Toch beantwoordt het aan een behoefte aan saamhorigheid en wil het publiek zich bij tijd en wijle graag vergapen aan iets moois.

Het corso raakt in haar beste uitingen aan kunst. Beeldend kunstenaars die corsowagens ontwerpen, tillen het Fruitcorso van een amateuristisch naar een artistiek niveau.

Quote van Dik Kusters, ontwerper corsowagen Culemborg, ontwerper Betuwse Pronker en kunstenaar, die deelneemt aan de Kunstexpositie.

Comité van aanbeveling

- Gerard van den Anker Oud-wethouder Maasdriel en fruitteler Bommelerwaard
- Emile Bode Journalist en columnist De Telegraaf
- Ton den Boon Hoofdredacteur Dikke van Dale, kunsthistoricus en uitgever van kunstboeken
- Richard de Bruin Directeur Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland
- Martin Broers Secretaris Stichting 4-Stromenland
- Arend Fernhout Bestuurslid Waterschap Rivierenland
- Martin Hommersom Directeur Hommersom & Co., Belastingadviseurs
- Ton Jansen Oud-Burgemeester Gemeente Neerijnen
- Annelies van der Kolk Lid van Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland
- Meta Knol Directeur Stedelijk Museum De Lakenhal Leiden
- Cor Kranendonk Voorzitter LTO Neerijnen
- Aart Kusters Oud-wethouder gemeente Neerijnen
- Bas Lubberhuizen Uitgever en Destillateur
- Gerbrig Smit Kunstadviseur
- Alexandra van Steen Directeur Tielse musea
- Ed van Tellingen Oud-burgemeester Tiel
- Gerry van der Velden Kunstenaar
- Nathalie Barones van Verschuer des Tombe Directeur/eigenaar Exploitatiemaatschappij Heerlijkheid Mariënwaerd v.o.f.
- Roef van Waarden Fruitteler Ophemert
- Ferd de Waal Notariskantoor Mr. F. de Waal, Rump
- Wout Woltz Oud-hoofdredacteur NRC-Handelsblad
- Koos van Zomeren Dichter, schrijver, columnist

Kunstveiling voor De Koe

Bij de expositie van de Betuwse Pronkers is niet alleen kunst te bewonderen en te beleven, er is ook kunst te koop. Op zondagmiddag 12 september 2010 vindt er een kunstveiling plaats van kunstwerken die speciaal voor die veiling beschikbaar zijn gesteld door de exposerende kunstenaars. Die werken zijn vooraf te zien op de website. Daar kan ook al geboden worden.

De veiling is opgezet om kunstenaars de mogelijkheid te bieden hun werk aan de man/vrouw te brengen en tegelijkertijd een regionaal goed (kunst)doel financieel te steunen. Dat goede doel betreft een kunstwerk van Gerry van der Velden in de Heesseltsche Uiterwaarden, en wel een enorme kunstkoe.

De Koe is daar in 2003 door de Kunststichting Neerijnen geplaatst als tijdelijk ludiek protest tegen de ingrijpende en ongewenste plannen van Rijkswaterstaat voor de herinrichting van de Heesseltsche Uiterwaarden. Die uiterwaarden moesten passen in de Ecologische Hoofdstructuur en daarom uit nieuwe natuur bestaan waarin buitenlandse dieren met lange vacht het onderhoud zouden moeten gaan verzorgen.

De Koe staat echter symbool voor het eeuwenoude cultuurlandschap van de uiterwaarden waarin het lokale roodbonte vee graast.

In overleg met de bevolking zijn de plannen van hun scherpe kantjes ontdaan. De Koe is intussen lelijk geworden, maar de bevolking wil hem niet meer kwijt. Hij maakt nu een deel van hun omgeving uit en is beeldbepalend voor het landschap geworden.

Tijdens het corsoweekend is het te veilen werk in een aparte afdeling van de expositie van dichtbij te bekijken. Bezoekers kunnen zich daar verdiepen in een werk waarvoor ze belangstelling hebben. Zich afvragen of ze er echt weg van zijn en of het wel in hun interieur zal passen. Dan transformeert het kijken naar kunst tot beleven van kunst. Een gevoel van verliefdheid op een werk geeft een andere ervaring dan er een blik op werpen en verder lopen. Zo leidt de aanloop tot de kunstveiling in sommige gevallen tot diepgang die ook past bij de expositie en kan de veiling een meerwaarde betekenen voor de tentoonstelling.

Ophemert, 31 augustus 2010
pw/mw/2010083103